

INTELLIGENCE ȘI CULTURA DE SECURITATE

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ STUDENTEASCĂ
— CONFERENCE PROCEEDINGS —

— VOLUMUL 4 —
2025

Editura Academiei Naționale de Informații
„Mihai Viteazul”

INTELLIGENCE ȘI CULTURA DE SECURITATE

nr. 4 - 2025

- Conferința Științifică Studențească -

Editura Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”

București, 2025

Comitetul științific al revistei (Advisory Board):

Prof. univ. dr. Irena CHIRU
Prof. univ. dr. Radu CARP
Prof. Univ. dr. Emil SLUȘANSCHI
Conf. univ. dr. Silviu NATE

Comitetul de recenzare (Peer Review Committee):

Prof. univ. dr. Ioan DEAC
Prof. univ. dr. Adrian LESENCIUC
Prof. univ. dr. Adi MUSTAȚĂ
Prof. univ. dr. Răzvan GRIGORAȘ
CS I dr. Ruxandra BULUC
CS I dr. Cristina IVAN
Conf. univ. dr. Cristina BOGZEANU
Conf. univ. dr. Ciprian PRIPOAE
Conf. univ. dr. Adriana RÂȘNOVEANU
Conf. univ. dr. Alina ROȘCAN
Conf. univ. dr. Flavia DURACH
CS II dr. Alexandra SARCINSCHI
CS II dr. Cristian BĂHNĂREANU
Lect. univ. dr. Silviu PETRE
Lect. univ. dr. Adrian POPA
Lect. univ. dr. Claudia IOV
Lect. univ. dr. Adrian STAN
Asist. univ. dr. Sebastian BLIDARU
Asist. univ. dr. Mădălina LUPU
Asist. univ. dr. Andrei-Alexandru STOICA
Dr. Cristian CONDRUȚ

Comisia de organizare (Editorial Board):

Lector univ. dr. Ileana-Cinziana SURDU – editor-șef
Asist.univ.dr. Oana-Cătălina FRĂȚILĂ – editor
Asist.univ.dr. Mădălina-Elena LUPU - editor
Dr. Cristian CONDRUȚ – editor
Valentina DODOIU – secretariat

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Tehnoredactare: Irina FLOREA
Redactor: Cristian-Ionuț COSTEA

	Editura Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”
	© ANIMV
	București, 2025
	Telefon: 0377720.000/1216
	Fax: 0377721.134; 0377721.125
	ISSN 2972 – 1350 ISSN-L 2971 – 8139

CUPRINS

CRIMINALITATEA DE MEDIU ȘI SECURITATEA GLOBALĂ	5
Livia MANDU, Cornel RACOVEANU	
CÂND ATACATORII DEVIN VICTIME: VULNERABILITĂȚILE GRUPĂRILOR DE CRIMINALITATE CIBERNETICĂ	25
Claudia – Aleksandra GABRIAN	
NOUA ORDINE MONDIALĂ ÎN CONTEXTUL DIFUZIEI PUTERII – ÎNTRE IERARHIE ȘI DEZORDINE	41
Octavian-Alexandru-Ștefan BROȘTEANU	
ASTROTURFING ȘI RĂZBOIUL PSIHOLÓGIC PE FACEBOOK: GRILE DE VERIFICARE A CONTURILOR FALSE	59
Cristian HAIĐĂU	
FRANCE AND EUROPEAN STRATEGIC AUTONOMY: BETWEEN REGIONAL LEADERSHIP AND NATO COMMITMENTS	91
Daniel-Aurel BUCUR	
MUTAREA CENTRULUI DE GREUTATE AMERICAN ÎN ASIA-PACIFIC: COMPETIȚIA SINO-AMERICANĂ ÎNTRE REALISM ȘI BLUF STRATEGIC	119
Paul-Alexandru SITEA	
AUTONOMIA STRATEGICĂ – ELEMENT DISCURSIV ȘI REALITATE EUROPEANĂ	135
Mălina-Maria RÎNDAȘU	
THE GRAY ZONE PROBLEM, SECURITY ISSUES ARISING FROM THE INTERSECTION OF MILITARY AND CIVILIAN AFFAIRS	159
George-Mihai NICULA	
TRACE: A STRUCTURED AI-SUPPORTED MODEL FOR CULTIC RISK AND NATIONAL SECURITY THREAT ASSESSMENT	177
Iancu-Marius BUFNEA	

DRAGNETING THE DRAGON: THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA,
EUROPEAN UNION AND FIVE EYES, CAUGHT IN THE WEB
OF MUTUAL ESPIONAGE 211

Alida Monica Doriană BARBU

ADVANCING A C2I FRAMEWORK FOR ENHANCED INTELLIGENCE
SECURITY IN THE SHIPPING INDUSTRY 227

Anastasios-Nikolaos KANELLOPOULOS

BUNE PRACTICI ÎN PREVENIREA RADICALIZĂRII
ȘI A EXTREMISMULUI VIOLENT LA NIVEL EUROPEAN:
REVIZUIREA SISTEMATICĂ A LITERATURII DE SPECIALITATE 245

Ioana CHIȚĂ

NOUA ORDINE MONDIALĂ ÎN CONTEXTUL DIFUZIEI PUTERII – ÎNTRE IERARHIE ȘI DEZORDINE

Octavian-Alexandru-Ștefan BROȘTEANU*

Abstract:

The concept of global order has long constituted a central analytical framework within the field of international relations, traditionally grounded in realist assumptions emphasizing hierarchy, power maximization, and competition within an anarchic international system. During the Cold War and the subsequent unipolar moment, global politics was structured around the existence of a dominant hegemon, which provided relative stability and predictability. However, contemporary international dynamics are increasingly shaped by the diffusion of power, both among states and between state and non-state actors, challenging the classical understanding of hierarchical global order.

This article examines the structural implications of power diffusion for the configuration and functioning of the international system. It argues that the redistribution of power away from traditional centers toward emerging states and non-state actors erodes the foundations of hegemonic stability and contributes to the emergence of a more fragmented, fluid, and complex global order. The analysis is structured around two main dimensions: first, the transformation of state power, with a focus on the declining hegemonic capacity of the United States of America and the systemic constraints faced by emerging powers such as China, India, Russia, and the European Union; second, the expanding influence of non-state actors, including multinational corporations, non-governmental organizations, cyber-activists, terrorist networks, and private military companies.

By integrating these dimensions into a broader analytical framework, the article explores the evolving paradigms of polarity shaping contemporary international relations, assessing whether the emerging order can be best described as unipolar, multipolar, non-polar, or hybrid. Ultimately, it contends that the diffusion of power does not necessarily lead to systemic chaos, but rather to a reconfiguration of authority, governance, and cooperation mechanisms, wherein interdependence and transnational challenges increasingly condition global stability.

Keywords: *global order, power diffusion, polarity, hegemony, non-state actors, international system*

* Student doctorand în domeniul Științe Politice/Relații Internaționale, în cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative din București, absolvent al programului de master – „Managementul Informațiilor de Securitate Națională”, promoția 2023, din cadrul Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul” din București, e-mail octavian.brosteanu@gmail.com.

Introducere

Problematika ordinii mondiale a constituit dintotdeauna un punct central de interes pentru teoreticienii și practicienii din domeniul relațiilor internaționale, având la bază perspectiva realistă conform căreia statele se comportă asemenea indivizilor – într-o manieră egoistă, dominantă, cu scopul maximizării puterii, într-un mediu internațional anarhic.

De-a lungul deceniilor trecute, s-a remarcat tendința constantă de clasificare a puterii fiecărui actor internațional, pentru a identifica cine poate avea mai multă influență pe scena internațională, dat fiind atât intervalul temporal corespondent Războiului Rece sau epocii ulterioare acestuia, în care sistemul internațional a cunoscut un hegemon – Statele Unite ale Americii (SUA).

Cu toate acestea, începutul secolului al XXI-lea a adus transformări structurale profunde, care au subminat premisele stabilității unipolare. Globalizarea accelerată, revoluția tehnologică, extinderea interdependențelor economice și apariția unor noi centre de putere au contribuit la difuzia capacităților materiale și simbolice în cadrul sistemului internațional. Totodată, ascensiunea actorilor non-statali, de la corporații multinaționale și organizații neguvernamentale până la rețele transnaționale de hackeri, grupări insurgente și entități teroriste, a diminuat monopolul statului asupra exercitării puterii și a controlului asupra spațiilor politice, economice și informaționale.

În acest context, devine din ce în ce mai dificilă menținerea unei perspective strict ierarhice asupra ordinii mondiale. Distribuția puterii este caracterizată astăzi printr-un grad ridicat de fragmentare, mobilitate și volatilitate, iar capacitatea actorilor tradiționali de a impune reguli și norme la scară globală este limitată de competiția emergentă și de constrângerile generate de interdependența complexă. În locul unei structuri piramidale, se conturează un sistem policentric, în care multiple niveluri de autoritate coexistă și interacționează într-un mod dinamic și adesea imprevizibil.

Conceptul de „nouă ordine mondială”, deși frecvent utilizat în discursul politic și mediatic, este adesea marcat de ambiguitate semantică și de conotații ideologice sau conspiraționiste. Din perspectivă academică, trebuie înțeles ca un proces continuu de reconfigurare a relațiilor de putere, a normelor și a instituțiilor care structurează interacțiunile internaționale. În acest sens, modificările generate de procesul difuziei puterii la nivel global conduc spre o redefinire profundă a acestui concept, apropiindu-ne, poate, de o formă a *dezordinii mondiale* – termen ce poartă o încărcătură negativă, însă nu întotdeauna justificată.

Astfel, în cadrul acestui articol am analizat impactul procesului de difuzie a puterii asupra structurii și funcționării sistemului internațional contemporan, scopul fiind explicarea manierei în care difuzia puterii va afecta conceptul de ordine mondială. Demersul se axează pe două dimensiuni principale: transformările survenite în cadrul actorilor statali, respectiv ascensiunea și consolidarea influenței actorilor non-statali. În prima parte, sunt examinate limitele hegemoniei americane și constrângerile structurale care împiedică statele emergente – în special China, India, Federația Rusă și Uniunea Europeană – să preia un rol dominant la nivel global. În a doua parte, este analizată contribuția unor actori non-statali relevanți la remodelarea dinamicii globale, cu accent pe rolul corporațiilor multinaționale, organizațiilor neguvernamentale, rețelelor cibernetice și entităților paramilitare.

Rezultatele cercetării vor fi evidențiate sub forma capitolului privind modalitatea în care ar putea arăta noua ordine mondială, în care voi dezvolta aspecte privind paradigma/paradigmele de polaritate în care ne vom afla – unipolar, multipolar, non-polar sau toate în același timp.

Viitorul sistemului internațional din perspectiva actorilor statali

Așa cum am evidențiat anterior, transformările structurale ale ordinii mondiale contemporane sunt determinate de un proces complex de redistribuire a puterii, caracterizat prin erodarea avantajelor tradiționale ale statelor occidentale și ascensiunea relativă a actorilor emergenți. În literatura de specialitate, acest fenomen este conceptualizat drept *difuzia puterii*, fiind corelat cu globalizarea, interdependența economică, revoluția tehnologică și democratizarea accesului la resurse strategice (Nye, 2012; Naím, 2015; Ikenberry, 2018).

Spre deosebire de tranzițiile hegemonice clasice, analizate în paradigma realistă prin prisma conflictului inevitabil dintre puterea dominantă și challengerul emergent (Gilpin, 1981), redistribuirea actuală a puterii nu conduce automat la apariția unui nou hegemon. Dimpotrivă, acumularea de resurse economice și militare de către statele emergente este însoțită de constrângeri structurale, instituționale și geopolitice care limitează capacitatea acestora de a exercita o dominație sistemică durabilă.

În acest sens, ordinea internațională contemporană tinde către o egalizare relativă a puterii, mai degrabă decât către o substituție clară a

hegemonului. Barry Buzan (2012) a susținut în cadrul unui discurs la TEDx Talks că sistemul internațional se îndreaptă către o configurație în care nu vor mai exista superputeri în sensul clasic al termenului, ci doar mari puteri cu influență regională și capacitate limitată de proiecție globală. Această perspectivă este confirmată și de raportul *Global Trends 2040* al comunității de intelligence americane, care anticipează o lume mai contestată, caracterizată prin competiție intensă, fragmentare și polarizare multipolară (National Intelligence Council, 2021).

Printre cauzele acestor transformări le putem identifica pe cele evidențiate de Moises Naim:

- revoluția cantității – mai mulți oameni, mai multe state, mai multe probleme;
- revoluția mobilității – oamenii pot călătorii mai mult, se emancipează și aduc în țările de origine idei, credințe, valori noi;
- revoluția mentalităților – schimbarea atitudinilor populației, în special a tinerilor, care contestă puterea și pun la îndoială autoritatea statelor (Naim, 2015).

În prezent, SUA reprezintă principalul pol de putere la nivel global, beneficiind de avantaje structurale semnificative în plan economic, militar, tehnologic și normativ. Cu un produs intern brut de aproximativ 27 de trilioane de dolari și un PIB pe cap de locuitor de peste 80.000 USD, SUA rămân cea mai performantă economie a lumii (World Bank, 2023). Din perspectivă militară, bugetul american de apărare depășește 900 de miliarde de dolari anual, situându-se net peste cel al următorilor competitori strategici, în special China și Rusia.

În pofida acestor avantaje, capacitatea SUA de a menține o hegemonie globală incontestabilă este tot mai limitată. Joseph Nye (2012) subliniază faptul că puterea contemporană nu mai poate fi evaluată exclusiv prin prisma resurselor materiale, ci trebuie analizată într-un cadru multidimensional, care include legitimitatea, capacitatea de coaliționare, influența normativă și atractivitatea culturală. În acest context, hegemonia americană se confruntă cu multiple constrângeri.

În plan intern, polarizarea politică accentuată, disfuncționalitățile instituționale și blocajele legislative afectează capacitatea administrațiilor succesive de a formula și implementa politici externe coerente și predictibile. De exemplu, sistemul politic învechit, bazat pe o constituție din secolul al XVIII-lea poate reprezenta o problemă, întrucât se întâmplă de multe ori să nu existe coeziune între deciziile președintelui și cele ale legislativului, care pot crea blocaje în luarea deciziilor, în special a celor urgente.

În plan socio-economic, fenomene precum dezindustrializarea, externalizarea producției și adâncirea inegalităților sociale au erodat coeziunea internă și au contribuit la diminuarea legitimității globale a modelului american. Datorită dezindustrializării și a externalizării producției, în vederea maximizării profitului, către Asia de Est, în special către China, a consolidat poziția acesteia în lanțurile globale de aprovizionare, diminuând avantajele competitive ale SUA și ale aliaților occidentali (Baldwin, 2016).

Mai mult, există o serie de semnale actuale care relevă tendința leadershipului american de a-și exercita puterea globală mai puțin *împreună cu alții, ci mai mult asupra altora*, ceea ce va putea determina ca inclusiv statele aliate să se reorienteze către alți parteneri. O altă tendință este relevată de redimensionarea doctrinei Monroe privind izolarea Americii din relațiile internaționale, iar adoptarea unei astfel de măsuri va putea determina sfârșitul influenței SUA la nivel global, datorită faptului că principalul interes de securitate va avea în vedere protejarea teritoriului său național și a proximității acestuia, ci mai puțin menținerea unei dominații globale

Aceste constrângeri explică de ce supremația americană tinde să se transforme dintr-o hegemonie incontestabilă într-o primus inter pares, caracterizată prin leadership condiționat și capacitate limitată de impunere unilaterală. Astfel, deși SUA vor rămâne, cel mai probabil, cel mai influent actor global în următoarele decenii, ele nu vor mai putea exercita un control sistemic deplin asupra ordinii internaționale.

În plus, simpla dezvoltare economică, socială, politică și militară a statelor care până în urmă cu câteva decenii nu reprezentau importanță în afacerile globale vor determina ca SUA să piardă, cel puțin numeric, din *paritatea puterii* la nivel global, câștigată abia după sfârșitul Războiului Rece. De exemplu, dacă în anul 2000, SUA genera aproximativ 50% din cheltuielile militare de la nivel global (Nye, 2012), la nivelul anului 2023, deși bugetul de apărare a continuat să crească, ponderea acestuia se situa la 37%.

Astfel, Barry Buzan, în același discurs evidențiat anterior, aprecia că, deși SUA își va păstra în următoarele decenii anumite avantaje pe care niciun alt stat sau alianță nu le va putea egala, cum ar fi dezvoltarea tehnologiei de vârf sau puterea militară, America nu va mai fi un hegemon în relațiile internaționale, periferia globală urmând să recupereze o parte din decalaj până la o „nouă revoluție industrială” (Buzan, 2012).

În mod automat, tendința de sorginte realistă ne determină să identificăm un viitor hegemon, care va domina competiția sistemică în viitor. Mulți tind să accentueze efectele transferului de putere și să considere că între SUA și China se va produce un transfer hegemonic, China urmând a deveni țara care va domina lumea.

Într-adevăr, dezvoltarea Chinei reprezintă, fără îndoială, cea mai semnificativă transformare structurală a sistemului internațional din ultimele decenii. Ritmul accelerat de dezvoltare economică, modernizarea capacităților militare și expansiunea influenței diplomatice au determinat numeroși analiști să considere că asistăm la o tranziție hegemonică inevitabilă, în cadrul căreia SUA vor fi înlocuite de China ca principal centru de putere globală (Mearsheimer, 2014; Allison, 2017). Cu toate acestea, o analiză sistemică aprofundată indică faptul că, în pofida progreselor remarcabile, China se confruntă cu o serie de constrângeri structurale, demografice, geopolitice și instituționale care îi limitează capacitatea de a exercita o hegemonie globală durabilă.

Din perspectivă economică, China a înregistrat una dintre cele mai spectaculoase traiectorii de creștere din istoria modernă. Între 1995 și 2020, produsul intern brut al Chinei s-a multiplicat de peste zece ori, transformând statul asiatic în a doua economie a lumii și principalul manufacturier global (World Bank, 2023). În pofida acestei dinamici impresionante, ritmul de creștere economică a cunoscut o decelerare semnificativă în ultimul deceniu, atingând un plafon structural determinat de maturizarea economiei, creșterea costurilor cu forța de muncă și reducerea avantajelor comparative tradiționale (Eichengreen, 2018).

Mai mult, modelul de dezvoltare chinez rămâne profund dependent de investiții publice masive, exporturi și control statal extins, generând dezechilibre macroeconomice persistente, precum supraîndatorarea sectorului imobiliar, alocarea ineficientă a capitalului și vulnerabilități sistemice în sectorul financiar (Lardy, 2019). Aceste disfuncționalități structurale limitează capacitatea Chinei de a susține pe termen lung un ritm de creștere suficient de ridicat pentru a rivaliza cu economia americană în termeni de inovație, productivitate și dezvoltare tehnologică.

Din punct de vedere demografic, China se confruntă cu o tranziție accelerată către o societate îmbătrânită, ca rezultat direct al politicii copilului unic și al urbanizării rapide. Scăderea ratei fertilității și reducerea populației active exercită presiuni semnificative asupra sustenabilității creșterii economice și asupra sistemelor de protecție socială (United Nations, 2022). În acest sens, se consideră că țara

va îmbătrâni înainte de a se îmbogăți, ceea ce îi limitează potențialul de acumulare a puterii materiale comparabil cu cel al Statelor Unite (Eberstadt, 2019).

Trebuie precizat și că doar 10 din 31 de provincii au un venit mediu peste media națională, respectiv că statul este pe locul doi în lume în ceea ce privește numărul de miliardari, aceștia însă devenind mai bogați „pe seama celor mai săraci din țară” (McGregor, 2012).

Cu toate acestea, unul dintre principalele avantaje ale Chinei în lupta pentru dominația globală este populația – aproximativ 1.4 miliarde de oameni, ceea ce o clasează pe locul 1 în lume, la egalitate cu India, țara beneficiind inclusiv de resurse naturale care o vor ajuta în consolidarea poziției de cea mai mare manufactură din lume. Puternica industrializare a Chinei a dovedit că întreaga *lume liberă* ar putea depinde de acest stat în asigurarea propriilor bunuri de consum, ceea ce ar spori influența statului în afacerile globale.

Din perspectivă militară, modernizarea forțelor armate chineze reprezintă un element central al strategiei naționale de securitate. Bugetul apărării a crescut constant în ultimele două decenii, atingând aproximativ 300 de miliarde de dolari în 2023, ceea ce plasează China pe locul al doilea la nivel global (SIPRI, 2023). Cu toate acestea, diferența față de SUA rămâne semnificativă nu doar din punct de vedere cantitativ, ci și calitativ. Capacitatea SUA de proiecție globală a forței, experiența operațională acumulată, rețeaua extinsă de alianțe și superioritatea tehnologică în domenii-cheie precum inteligența artificială, aviația militară și sistemele de comandă și control conferă Washingtonului un avantaj strategic substanțial (Nye, 2015; Freedman, 2019).

Cu toate acestea, unul dintre cele mai mari dezavantaje care va face imposibilă proiectarea puterii Chinei la nivel mondial, cel puțin în cazul evitării capcanei lui Tucidide și a menținerii climatului relativ de pace, este poziționarea sa geografică. Spre deosebire de SUA, care beneficiază de o poziție geografică privilegiată și de vecinătăți stabile, China este înconjurată de o serie de state cu care întreține relații tensionate sau conflicte latente: India, Japonia, Coreea de Sud, Vietnam și Taiwan. Aceste rivalități regionale limitează capacitatea Beijingului de a-și construi o sferă de influență coerentă și stabilă, sporind costurile strategice ale ascensiunii sale. De asemenea, cu fosta Uniune a Republicilor Socialiste și Sovietice (URSS) a avut diverse momente de conflict, existând chiar o potențială tendință prin care China și-ar putea dori în viitor să acapareze Siberia de la Federația Rusă.

Disputa privind statutul Taiwanului reprezintă, în acest context, principalul potențial declanșator al unui conflict sistemic major. Deși China revendică suveranitatea asupra insulei, sprijinul oferit Taiwanului de SUA și aliații săi transformă această problemă într-un punct semnificativ al competiției strategice globale. O eventuală escaladare militară în regiune ar genera costuri economice și politice enorme pentru Beijing, afectând sever legitimitatea și stabilitatea internă a regimului (Allison, 2017; Shambaugh, 2020).

În plus, la situația în cauză se adaugă și problemele interne, precum regimul autoritar, monitorizarea permanentă a populației și înlăturarea oricărei forme de opoziție la adresa guvernului care, coroborat cu influența stilului de viață sud-coreean sau japonez, respectiv cu cea a diasporei chineze din statele occidentale, ar putea duce în viitor la noi revolte pentru democratizare.

Prin urmare, deși China va continua să reprezinte principalul challenger strategic al Statelor Unite și va juca un rol esențial în configurarea ordinii internaționale, constrângerile economice, demografice, geopolitice și instituționale fac improbabilă transformarea sa într-un hegemon global comparabil cu SUA. Ascensiunea Chinei contribuie astfel mai degrabă la fragmentarea și pluralizarea centrelor de putere decât la instaurarea unei noi ordini unipolare.

Totuși, am putea aprecia că statul chinez își poate maximiza șansele de a obține hegemonia globală prin realizarea unei alianțe cu India, prin renunțarea la diferendele din prezent și realizarea de investiții în industrie/infrastructură etc., pentru a o transforma într-o *a doua China*, dacă va controla resursele naturale ale Rusiei și dacă și-ar putea atrage drept aliați, mizând pe valorile culturii asiatice comune, pe Coreea de Sud și Japonia. În acest caz, jumătate din populația planetei se va afla sub autoritatea Beijingului, iar China își va putea dezvolta orice ramură economică, și totuși va depinde de o altă mare amenințare la adresa securității globale: schimbările climatice.

De asemenea, există o tendință conform căreia India va depăși PIB-ul Chinei în următoarele decenii și va deveni cel mai important stat în sistemul internațional. Într-adevăr, India este văzută de mai mulți ani drept o „superputere prematură” (Nye, 2012) și beneficiază în termeni de putere relativă de o populație extrem de numeroasă, este o forță nucleară, având o armată clasată în primele 5 din lume, dezvoltă programe spațiale, are o importantă resursă de ingineri în IT, iar din perspectiva soft power, cultura indiană se poziționează printre cele mai atractive la nivel mondial, atât pentru gânditori, filozofi, cât și pentru marea masă a oamenilor.

Din perspectivă economică, deși India a cunoscut o creștere susținută în ultimele două decenii, nivelul dezvoltării rămâne relativ scăzut în raport cu marile economii globale. PIB-ul pe cap de locuitor, situat în jurul valorii de 2.500 USD, reflectă persistența sărăciei și a inegalităților sociale, precum și deficiențele sistemului educațional și infrastructural (World Bank, 2023). Rata analfabetismului, estimată la aproximativ 25%, și performanțele modeste ale universităților indiene în clasamentele internaționale limitează formarea capitalului uman necesar pentru susținerea unei economii bazate pe inovare (Nye, 2015; UNDP, 2022).

În plan social, fragmentarea etnică, religioasă și lingvistică a societății indiene generează tensiuni interne persistente, care afectează coeziunea națională și stabilitatea politică. Sistemul castelor, disparitățile regionale și conflictele intercomunitare constituie factori structurali de vulnerabilitate, reducând capacitatea statului de a mobiliza resursele necesare pentru proiecția puterii la nivel global (Varshney, 2014).

În plus, din perspectivă externă, India are probleme nerezolvate cu China, amintite anterior, dar și cu Pakistan, un alt stat emergent, disputa fiind tot pentru trasarea graniței comune, în provinciile Kashmir și Jammu. De asemenea, în ciuda faptului că este stat fondator al Mișcării de Nealinieră, India nu face parte din Consiliul de Securitate al ONU ca membru permanent, în mod similar celorlalte state analizate în prezentul material.

Federația Rusă continuă să fie percepută ca unul dintre actorii majori ai sistemului internațional, în principal datorită capacităților sale militare, arsenalului nuclear și poziției sale geopolitice strategice. Cu toate acestea, o analiză sistemică relevă faptul că Rusia se confruntă cu un declin structural profund, care limitează semnificativ capacitatea sa de a exercita o influență globală durabilă și de a aspira la un statut hegemonic.

Din perspectivă economică, economia rusă este caracterizată printr-un grad ridicat de dependență de exporturile de resurse naturale, în special hidrocarburi. Această structură mono-sectorială expune statul la volatilitatea piețelor globale și reduce capacitatea de inovare și diversificare economică. PIB-ul Federației Ruse, situat sub 2 trilioane USD, rămâne modest în raport cu marile economii globale, iar nivelul productivității și al competitivității industriale este semnificativ inferior celui occidental sau est-asiatic (World Bank, 2023).

Din punct de vedere demografic, Rusia se confruntă cu un declin accentuat al populației, cu o rată scăzută a natalității, speranță de viață

redușă și migrație externă semnificativă. Aceste tendințe afectează grav sustenabilitatea creșterii economice și capacitatea de mobilizare militară pe termen lung (UN, 2022).

În plus, Federația Rusă este condusă de același lider de un sfert de secol, aspect ce a generat stabilitate pe termen scurt, dar a produs rigiditate instituțională, corupție endemică și lipsa mecanismelor de regenerare politică. Absența unei succesiuni politice clare și concentrarea excesivă a puterii pot spori riscul instabilității sistemice, în special în contextul presiunilor economice și sociale crescânde.

Agresiunea militară împotriva Ucrainei, declanșată în 2022, a accentuat dramatic aceste vulnerabilități structurale. Deși Rusia a demonstrat capacitatea de a mobiliza resurse militare considerabile, conflictul a scos în evidență deficiențe majore în plan logistic, operațional și tehnologic, precum și limitările industriei sale de apărare (Kofman & Lee, 2023).

În plus, pierderea influenței în spațiul ex-sovietic și în Orientul Mijlociu, precum și dependența strategică față de China, transformă Rusia dintr-un actor autonom într-un partener subordonat Chinei. Această dinamică reduce semnificativ marja de manevră geopolitică a Moscovei și îi limitează capacitatea de proiecție globală (Trenin, 2023).

Prin urmare, deși Rusia rămâne o putere militară relevantă, ea nu dispune de fundamentele economice, demografice și instituționale necesare pentru a deveni un hegemon sau chiar un pol stabil de conducere regională extinsă. Rolul său viitor va fi, cel mai probabil, cel de actor perturbator, capabil să genereze instabilitate, dar incapabil să construiască o ordine alternativă coerentă.

Uniunea Europeană reprezintă unul dintre cei mai importanți actori economici și normativi ai sistemului internațional, beneficiind de un produs intern brut agregat comparabil cu cel al Statelor Unite și de un nivel ridicat de dezvoltare tehnologică, socială și instituțională. Cu toate acestea, capacitatea sa de a acționa ca actor geopolitic unitar este profund limitată de fragmentarea politică internă și de lipsa unei identități strategice comune (Howorth, 2017).

Din perspectivă economică, Uniunea Europeană concentrează aproximativ 17% din PIB-ul global și domină comerțul internațional în multiple sectoare-cheie, inclusiv industrie, servicii financiare, tehnologie verde și reglementare normativă (European Commission, 2023). Conceptul de *putere normativă* (*normative power Europe*), formulat de Ian Manners (2002), subliniază capacitatea UE de a modela standarde globale prin instrumente juridice, comerciale și instituționale.

Cu toate acestea, fragmentarea decizională și divergențele strategice dintre statele membre limitează drastic capacitatea Uniunii de a acționa ca actor geopolitic coerent. Politica externă și de securitate comună rămâne marcată de consens dificil, reacții lente și lipsa unei voințe strategice unitare, ceea ce reduce eficiența UE în competiția globală cu marile puteri (Hill, 1993).

Din punct de vedere militar, UE depinde structural de NATO și, implicit, de SUA pentru garantarea securității colective. Lipsa unei capacități autonome de apărare și a unei industrii militare integrate limitează sever autonomia strategică europeană, în pofida inițiativelor recente privind cooperarea structurată permanentă (PESCO) și Fondul European de Apărare.

În plan politic, ascensiunea curentelor eurosceptice, populiste și naționaliste afectează coeziunea internă și subminează proiectul integrării europene. Crizele succesive, precum cea financiară, migraționistă, pandemică și geopolitică, au scos în evidență fragilitatea solidarității în interiorul uniunii și dificultatea construirii unui leadership comun.

Prin urmare, deși Uniunea Europeană dispune de resurse economice și normative impresionante, deficitul de coeziune politică și strategică îi limitează capacitatea de a deveni un pol hegemonic sau chiar un centru stabil de conducere globală. UE va rămâne, cel mai probabil, un actor major al guvernantei globale, dar nu un hegemon în sens clasic.

Analiza comparativă a principalilor actori statali relevă o concluzie fundamentală: niciun stat nu deține combinația necesară de resurse economice, militare, demografice, instituționale și normative pentru a exercita o hegemonie globală durabilă.

SUA își păstrează avantajele structurale, dar sunt constrânse de polarizare internă, suprasolicitare strategică și erodarea legitimității globale. China dispune de masă critică economică și demografică, dar este limitată de vulnerabilități interne și constrângeri geopolitice. India, Rusia și Uniunea Europeană se confruntă cu blocaje structurale majore care le împiedică să preia rolul de lider sistemic.

Prin urmare, difuzia puterii conduce nu către o tranziție hegemonică, ci către o fragmentare sistemică, caracterizată prin multiplicitatea centrelor de influență și competiție permanentă între actori statali și non-statali. Această dinamică transformă radical logica ordinii internaționale, favorizând emergența unei structuri hibride, fluide și policentrice.

Viitorul sistemului internațional din perspectiva actorilor non-statali

Așa cum am prezentat și în articolul „Difuzia puterii de la actorii statali la cei non statali”, publicat în *Intelligence și Cultură de Securitate. Conferința științifică studențească. Proceedings* din anul 2023, un element de noutate în evoluția relațiilor internaționale contemporane îl constituie influența tot mai accentuată a actorilor non-statali asupra dinamicii globale și a configurării noii ordini mondiale, accentuată de redistribuirea puterii în contextul progresului tehnologic rapid. Acest aspect evidențiază dificultatea statelor de a menține controlul asupra domeniilor esențiale ale vieții sociale, economice, politice și securitare, zone gestionate în mod tradițional de state, dar în care își fac prezența treptat organizații și entități non-statale, care dobândesc o capacitate de acțiune din ce în ce mai mare.

Prin urmare, provocările internaționale nu mai sunt gestionate în mod exclusiv de statele suverane, ci includ tot mai frecvent organizații și grupuri care nu reprezintă interesele unui actor statal. Cei în cauză acționează autonom, urmăresc obiective proprii sau comune și beneficiază de sprijinul unor segmente semnificative ale populației. Influența lor este amplificată de accesul facil la tehnologie și de capacitatea de mobilizare rapidă a resurselor umane și financiare.

La nivel global se afirmă actori care profită de faptul că relevanța nu mai este condiționată exclusiv de dimensiune, forță militară sau statut. Printre acestea se numără companiile multinaționale, organizațiile teroriste, grupările insurgente, rețelele de hackeri și hacktiviști, organizațiile neguvernamentale, structurile de criminalitate transfrontalieră, indivizii cu notorietate globală sau mișcările sociale spontane. Acești actori utilizează o varietate de pârghii, de la influențarea procesului decizional politic până la confruntări directe sau indirecte cu statele, pentru a-și crește impactul în relațiile internaționale. Moises Naim îi definește pe acești actori drept „microputeri”, subliniind capacitatea lor de a produce efecte disproporționate în raport cu dimensiunea lor formală (Naim, 2015).

Prezintă relevanță faptul că aceste „microputeri” pot acționa în mod unitar sau în convergență cu alți actori pe teritoriul aceluiași stat, în funcție de interesele divergente sau comune ale acestora. Gravitatea rezidă din suma capacității unor mai multe „microputeri” care acționează pe teritoriul aceluiași stat sau din gradul de repetabilitate a acțiunilor unei singure „microputeri”, care acționează în mod individual.

Dintre actorii non-statali, companiile multinaționale ocupă un rol central în arhitectura relațiilor internaționale actuale. Acestea nu mai pot fi considerate simple instrumente ale statelor de origine, ci devin actori autonomi, orientați spre urmărirea propriilor interese economice și strategice. Activitatea lor contribuie la accentuarea tensiunii dintre logica politică și cea economică, întrucât deciziile de investiții pot genera beneficii financiare pe termen scurt, dar pot produce efecte geopolitice negative pe termen lung pentru statul de proveniență. Un exemplu relevant este reprezentat de investițiile companiilor americane în China, care, deși profitabile inițial, pot sprijini ascensiunea economică și strategică a acesteia în detrimentul SUA.

În prezent, companiile multinaționale au capacitatea de a negocia direct cu guvernele naționale prin intermediul propriilor reprezentanți. Obiectivele acestora includ obținerea unor condiții avantajoase pentru investiții, accesul la resurse sau facilități fiscale. Totodată, ele pot exercita presiuni asupra politicii interne a statelor, promovând adoptarea unor legi favorabile intereselor proprii. În situații nefavorabile, companiile pot recurge la amenințări precum reducerea forței de muncă, relocarea producției sau suspendarea activităților economice. Există, de asemenea, cadre internaționale în care aceste companii negociază între ele sau cu alți actori non-statali, fără implicarea directă a statelor.

În anumite domenii strategice, capacitatea statului de a controla expansiunea multinaționalelor este limitată, în special în sectorul tehnologiei informației și al inteligenței artificiale. Platforme precum WhatsApp, Telegram, Facebook, X sau TikTok funcționează în spații digitale în care controlul statal este restrâns, fapt ce atrage atenția asupra eficienței instituțiilor publice și capacitatea acestora de a exercita autoritate asupra populației. Conform lui Jaques Attali, piețele globale tind să depășească structurile politice limitate de frontiere geografice, iar rolul statului în economie este prognozat să se diminueze progresiv (Attali, 2023).

Pe lângă companii, organizațiile neguvernamentale, activiștii civici și alte persoane influente dobândesc tot mai mult soft power și relevanță economică. Prin promovarea unor cauze de interes general, precum protecția mediului, apărarea drepturilor omului, conservarea patrimoniului cultural sau combaterea sărăciei, acești actori atrag sprijinul public și își consolidează legitimitatea. Avansul tehnologic facilitează mobilizarea rapidă a susținătorilor prin intermediul internetului și al rețelelor sociale.

Numeroase organizații dispun astăzi de suficientă influență pentru a expune fraude, a retrage sprijin public sau a bloca inițiative guvernamentale, având capacitatea de a remodela peisajul politic intern prin afectarea imaginii partidelor politice (Naím, 2015). Un exemplu relevant este Greenpeace, care beneficiază de milioane de susținători la nivel global și exercită presiuni asupra guvernelor și actorilor economici pentru adoptarea unor politici sustenabile (Morari, 2015). Organizația recurge la proteste, dialog instituțional și propuneri concrete, aflându-se adesea în opoziție cu guvernele unor state precum Brazilia sau China.

Alte organizații importante includ Habitat for Humanity, UNICEF, Amnesty International, Médecins Sans Frontières, Save the Children sau Crucea Roșie, care reușesc să depășească limitele impuse de granițele statale și, în anumite situații, să influențeze sau să constrângă guvernele să adopte decizii conforme obiectivelor lor.

Hackerii și hacktivismii reprezintă o categorie emergentă de actori non-statali care activează în spațiul cibernetic. Aceștia valorifică revoluția informațională pentru a influența agenda politică, exploatarea vulnerabilități de securitate ale statelor și utilizând instrumente ciberneticile legale sau ilegale în scopuri politice (Naím, 2015). Hacktivismii sunt motivați ideologic și vizează infrastructuri digitale guvernamentale sau ale unor persoane influente, cu scopul de a le compromite. Un caz emblematic este cel al lui Julian Assange, fondatorul WikiLeaks, organizație specializată în publicarea de informații confidențiale, acțiuni care au afectat relațiile diplomatice ale Statelor Unite și imaginea acestora la nivel global.

Hackerii sunt mai puțin motivați de un scop politic anume, aceștia vizând în special obținerea unor beneficii din mediul online, având în vedere că din ce în ce mai multe activități se mută în această zonă. Din acest considerent, putem estima că infracțiunile informatice și atacurile ciberneticile se vor înmulți, urmând a reprezenta unele dintre cele mai mari amenințări la adresa securității globale în următoarele decenii.

Activitatea organizațiilor teroriste și a companiilor militare private constituie una dintre cele mai relevante expresii ale procesului de privatizare a războiului (Nye, 2012) în sistemul internațional contemporan. Spre deosebire de perioada clasică westfaliană, în care utilizarea legitimă a forței era monopolul statului național, contextul actual este caracterizat de proliferarea unor actori non-statali capabili să conteste direct autoritatea statelor și să influențeze echilibrele regionale de securitate. Grupări precum Hamas sau Hezbollah demonstrează capacitatea organizațiilor teroriste de a combina tactici asimetrice cu

structuri cvasi-statale, beneficiind de sprijin social, resurse financiare externe și control teritorial limitat. Această evoluție subminează principiile suveranității și stabilității internaționale, transformând conflictul armat într-un fenomen fragmentat, persistent și dificil de gestionat prin instrumentele tradiționale ale securității colective (Kaldor, 2012).

În paralel, expansiunea companiilor militare private reflectă externalizarea funcțiilor fundamentale ale statului în domeniul securității și apărării. Aceste entități, inițial utilizate pentru activități auxiliare, au dobândit treptat capacitatea de a participa direct la operațiuni armate, inclusiv în zone de conflict activ. Utilizarea armatelor private permite statelor să reducă costurile politice și responsabilitatea directă asociată intervențiilor militare, însă, în același timp, contribuie la erodarea normelor internaționale privind utilizarea forței și responsabilitatea pentru crimele de război.

Deși actorii non-statali nu au la momentul de față puterea să contrabalanseze forța statelor naționale și a conceptelor stabilite ca urmare a sistemului westfalic, trebuie luate în considerare atunci când analizăm noua ordine mondială, întrucât acestea au posibilitatea de a deveni relevante în relațiile internaționale, iar atingerea unor scopuri globale, precum reducerea poluării și protejarea mediului înconjurător, depinde de buna cooperare între state și non-state.

Noua ordine mondială – în ce paradigmă de polaritate ne vom afla?

O modalitate eficientă privind reliefarea modalității în care va arăta noua ordine mondială este cea privind încadrarea sistemului global în paradigma polarității, care, deși poate reprezenta un concept învechit, în maniera ce urmează a fi prezentată în continuare ne va releva o serie de aspecte inedite pentru viitorul curs al istoriei.

Secolul trecut a oferit lumii întregi evoluții impresionante în termeni de polaritate, întrucât a debutat într-o manieră multipolară neechilibrată, ce a dus la izbucnirea Războaielor Mondiale, urmând ca, după anul 1945, să ne situăm într-o paradigmă bipolară, SUA și URSS fiind principalii competitori. Ca urmare a destrămării URSS, SUA au rămas singura superputere, astfel sistemul internațional a cunoscut un singur hegemon, într-o logică unipolară.

Aceasta a început să fie contestată în urma atentatelor teroriste din 11 septembrie 2001, când acțiunea teroriștilor islamici a condus către un Război în Irak foarte costisitor pentru SUA și aliații occidentali. De asemenea, ca urmare a răspândirii internetului și a accesibilității

tehnologiilor, actorii non-statali și-au sporit influența, dobândind un loc la masa negocierilor în politica mondială, iar, în termeni de state, puterile emergente și-au făcut simțită prezența mai ales în urma Crizei economice care a urmat anului 2008, acestea revenindu-și mai rapid și menținând un trend de dezvoltare ascendent. În prezent, asistăm la o dezintegrare progresivă a unipolarității, fără ca aceasta să fie înlocuită de o structură multipolară clar definită (Ikenberry, 2018; Buzan & Lawson, 2015).

În acest context, Joseph Nye propune o conceptualizare inovatoare a ordinii mondiale contemporane, descriind-o ca un „joc de șah tridimensional” (2012). La primul nivel, cel militar, SUA își păstrează supremația incontestabilă, ceea ce sugerează menținerea unei structuri unipolare. La al doilea nivel, cel economic, asistăm la o distribuție multipolară a puterii, în care China, Uniunea Europeană, India și alte economii emergente joacă un rol semnificativ. La al treilea nivel, cel al relațiilor transnaționale, puterea este profund difuză, fiind exercitată de o multitudine de actori non-statali, într-o configurație non-polară.

Această abordare evidențiază faptul că sistemul internațional contemporan nu poate fi încadrat într-o singură paradigmă de polaritate, ci funcționează într-o logică hibridă, caracterizată simultan prin elemente unipolare, multipolare și non-polare. Această complexitate structurală reflectă procesul mai amplu al difuziei puterii și al fragmentării autorității globale.

În plan militar, menținerea superiorității americane conferă sistemului o structură unipolară, însă capacitatea SUA de a acționa unilateral este profund limitată de constrângerile economice, politice și normative (Nye, 2012). Intervențiile militare costisitoare din Irak și Afganistan, precum și dificultățile de gestionare a conflictelor hibride contemporane, demonstrează limitele proiecției forței într-un mediu strategic complex (Freedman, 2019).

În plan economic, distribuția puterii este multipolară. SUA, China, Uniunea Europeană, India și alte economii emergente dețin ponderi semnificative din PIB-ul global, iar lanțurile de producție și aprovizionare sunt profund interdependente. Multipolaritatea economică generează atât oportunități de cooperare, cât și riscuri sporite de fragmentare, protecționism și competiție strategică.

Pe ce-a de-a treia tablă de șah, putem observa o multitudine de actori care se extind dincolo de controlul sau de granițele geografice ale statelor, în acest sector puterea fiind complet difuză. Actorii sunt diverși, de la companii multinaționale care fac tranzacții ce depășesc în valoare PIB-urile multor state considerate dezvoltate, ONG-uri care pot fi mai eficienți decât statele în promovarea de politici, până la teroriști sau

grupări de infracționalitate organizată, care amenință securitatea statelor, ori hackeri care pun în pericol spațiul cibernetic. Proliferarea actorilor non-statali conduce la o non-polaritate structurală, caracterizată prin difuzia autorității și imposibilitatea exercitării unui control centralizat. Problemele globale majore – schimbările climatice, securitatea cibernetică, pandemiile, migrația, terorismul – nu pot fi gestionate eficient de state în mod izolat, necesitând formate extinse de cooperare multilaterală și implicarea societății civile globale (Keohane & Nye, 2012).

Prin urmare, noua ordine mondială nu se configurează ca o structură clar delimitată, ci ca un sistem policentric, fragmentat și fluid, în care stabilitatea depinde de capacitatea actorilor de a construi mecanisme flexibile de guvernare și cooperare. Această realitate impune o redefinire a conceptelor clasice de putere, suveranitate și securitate, precum și o reconfigurare a instituțiilor internaționale.

Concluzie

Date fiind argumentele menționate anterior, putem concluziona că noua ordine mondială nu va fi dominată de niciun actor hegemonic. SUA își păstrează poziția de lider relativ, însă constrângerile interne și externe le limitează capacitatea de proiecție globală. China, India, Rusia și Uniunea Europeană dispun de resurse semnificative, dar se confruntă cu vulnerabilități structurale care împiedică emergența unui nou hegemon.

În paralel, ascensiunea actorilor non-statali transformă profund arhitectura puterii globale, erodând monopolul statului asupra autorității politice, economice și militare. Această dinamică generează o fragmentare sistemică, caracterizată prin competiție intensă, interdependență crescută și dificultăți sporite în realizarea consensului.

Cu toate acestea, noua ordine mondială nu trebuie interpretată ca o formă de dezordine globală. Interdependența economică, densitatea rețelelor transnaționale și costurile prohibitive ale conflictului militar major favorizează menținerea unui climat relativ de stabilitate. În acest context, cooperarea internațională, guvernarea globală și consolidarea instituțiilor multilaterale devin deosebit de importante.

Adevărata provocare a secolului XXI nu constă în evitarea unei confruntări hegemonice clasice, ci în gestionarea eficientă a problemelor transnaționale sistemice, precum schimbările climatice, securitatea cibernetică, pandemiile și inegalitățile globale, unde este necesară acțiunea tuturor actorilor din relațiile internaționale. Capacitatea acestora de a construi mecanisme incluzive și flexibile de cooperare va determina viabilitatea și stabilitatea noii ordini mondiale.

Bibliografie

1. Allison, G. (2017). *Destined for War: Can America and China Escape Thucydides's Trap?* Houghton Mifflin.
2. Baldwin, R. (2016). *The Great Convergence*. Harvard University Press.
3. Buzan, B. (2012). *No More Superpowers*. TEDx Talks.
4. Buzan, B., & Lawson, G. (2015). *The Global Transformation*. Cambridge University Press.
5. Eberstadt, N. (2019). *China's Demographic Outlook*. AEI Press.
6. Eichengreen, B. (2018). *The Populist Temptation*. Oxford University Press.
7. Freedman, L. (2019). *Strategy: A History*. Oxford University Press.
8. Gilpin, R. (1981). *War and Change in World Politics*. Cambridge University Press.
9. Howorth, B. (2014). *Security and Defence Policy in the European Union*. Palgrave Macmillan.
10. Hill, C. (1993) *The capability – Expectations gap, or Conceptualizing Europe's International Role*, *Journal of Common Market Studies*.
11. Ikenberry, G. J. (2018). *The End of Liberal International Order?* *International Affairs*.
12. Kaldor, M. (2012). *New and Old Wars*. Stanford University Press.
13. Keohane, R., & Nye, J. (2012). *Power and Interdependence*. Longman.
14. Lardy, N. R. (2019). *The state strikes back: The end of economic reform in China?* Cambridge University Press.
15. Kofman, M., & Lee, R. (2023). *Russia's Military Performance in Ukraine. War on the Rocks*.
16. Manners, I. (2002). *Normative Power Europe*. *Journal of Common Market Studies*.
17. McGregor, R. (2012), *Party. The Secret World of China's Communist Rulers*, Penguin Books, Londra.
18. Mearsheimer, J. (2001). *The Tragedy of Great Power Politics*. Norton.
19. Naím, M. (2015). *The End of Power*. Basic Books.
20. National Intelligence Council. (2021). *Global Trends 2040*.
21. Nye, J. (2012). *The Future of Power*. PublicAffairs.
22. Shambaugh, D. (2013). *China goes global: The partial power*. Oxford University Press.
23. SIPRI (2024). *World Military Expenditure 2023*. Stockholm.
24. Trenin D. (2023). *Russia's New Worldview*. Carnegie Endowment for International Peace.
25. United Nations Development Programme. (2022). *Human development report 2021/2022: Uncertain times, unsettled lives*.
26. Varshney, A. (2014). *Battles Half Won: India's Improbable Democracy*. Penguin.
27. World Bank (2023). *Fișele individuale ale SUA, China, India și Rusia*.

Aceasta este al patrulea volum de proceedings al Conferinței Științifice Intelligence și Cultura de Securitate (ICS), care cuprinde lucrările prezentate în cadrul ediției din 2025 - ICS 2025, publicat de Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” (ANIMV). ICS continuă să ofere studenților o platformă pentru dialog academic și pentru a împărtăși realizările lor științifice.

Ediția actuală își extinde participarea la un spectru mai larg de contributory, incluzând atât doctoranzi, cât și studenți din programele de master, cu un interes crescut pentru domenii precum intelligence, securitate națională, istorie și relații internaționale.

Organizarea conferinței a fost posibilă datorită eforturilor continue ale doctoranzilor și ale conducătorilor de doctorat din cadrul Școlii Doctorale Intelligence și Securitate a ANIMV.

Anticipăm cu entuziasm noi discuții și schimburi de idei în viitoarea ediție a conferinței.

ISSN 2972-1350
ISSN-L 2971-8139